

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון ז' באב תשע"ד

בס"ד

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

מגילה - כ"ג

1. כמה שיטות מצינו במנין הקרואים בשבת, יו"ט, ויוה"כ?
 תנא דמשנתנו שהוא תנא דבי ר' ישמעאל: יו"ט - 5, יוה"כ - 6, שבת - 7. ויכולים להוסיף עליהן.
 לתנא אחר דבי ר' ישמעאל: אף בשבת אין מוסיפין עליהן. לר' עקיבא: יו"ט - 5, יוה"כ - 7, שבת - 6. ומוסיפין עליהן.
 ושנינו בברייתא - ביו"ט מאחרין לבא לביהכנ"ס כיון שטורחים בהכנת הסעודה. וממהרין לצאת לקיים שמחת יו"ט. ביוה"כ ממהרין לבוא ומאחרין לצאת כיון שיום צום הוא. ואין מבריייתא זו ראייה כר"ע שביוה"כ מאריכים משום שיש עולה שביעי, אלא יתכן שמאריכים בסדר היום שלו.
2. כנגד מי תקנו חכמים 3 קרואים בשני וחמישי, ו-5 ביו"ט, ו-7 בשבתות?
 חד אמר - כנגד ברכת כהנים, שבפסוק הראשון יש 3 מילים, בשני 5 ובשלישי 7. חד אמר - כנגד 3 שומרי הסף, 5 מרואי פני המלך, 7 רואי פני המלך.
 רב יוסף הביא ברייתא כדעה השניה ושאלו אבוי מדוע לא פירש כך עד עתה, ענה לו: לא ידעתי שצריכים אתם לכך וכי שאלתם דבר זה ולא עניתי.
 עוד למדנו: 6 עולים ביוה"כ כנגד 6 אנשים שעמדו מימינו של עזרא הסופר. והאחרון הוא זכריה ומכונה משולם ע"ש שמושלם במעשיו.
3. האם קטן ואישה עולים למנין 7 בשבת?
 עולים למנין 7 אבל אמרו חכמים אשה לא תקרא בתורה משום כבוד הציבור.
4. האם קריאתו של המפטיר בכלל מנין 7 קרואים?
 נחלקו אמוראים. חד אמר עולה כיון שהרי קרא בתורה כשאר העולים. וחד אמר אינו עולה כיון שכל עלייתו משום כבוד התורה [להראות שעדיף הוא ואינו שווה לכבוד הנביא] לפיכך אינו מצטרף למנין העולים משום חובה.
 ורצו להוכיח - שאינו עולה מכך ששנינו המפטיר בבניא לא יפחות מ-21 פסוקים כנגד 7 שקראו בתורה, ומוכח שהמפטיר אינו עולה 8.
 ודחו - שיתכן שעולה, ומ"מ תקנו בהפטרה רק כנגד העולים משום חובה, ולא כנגד העולים משום כבוד התורה.
5. מתי אפשר לקרוא הפטרה בפחות מ-21 פסוקים?
 א. כדוגמת הפטרת 'עולותיכם ספו' כיון שהענין נגמר בפחות מ-21 פסוקים מותר להפסיק שם.
 ב. ר' יוחנן היה אומר אחר שקראו 10 פסוקים, הפסיקו! שבמקום שיש מתורגמן וטורח לשמוע הפטרה ארוכה עם תרגומה, מקצרים.
6. על אלו מצוות נוספות למדנו שאינן נעשות אלא בעשרה?
 א. שפורסין על שמע [להוציא יד"ח את המאחרים]. ב. ש"ץ העובר לפני התיבה. ג. ברכת כהנים. ד. קריאת התורה. ה. הפטרת נביא. המקור שכל דבר שבקדושה צריך 10 - גזירה שווה 'ונקדשתי בתוך בני ישראל' - 'הבדלו מתוך העדה'. ועדה היינו 10 כפי שלומדים מ'לעדה הרעה' שמדובר על 10 מרגלים.
 ו. מעמד ומושב בלווית המת. כיון שהממונה אומר עמדות יקרים עמו וכו' ואין דרך ארץ לעשות כן בפחות מ-10.
 ז. ברכת אבלים - היינו ברכת רחבה בסעודת הבראה שעושים לאבלים והאבלים אינם בכלל מנין ה-10.
 ח. תנחומי אבלים בשורה.
 ט. ברכת חתנים.
 י. זימון בשם - שאין כבוד שמים להזכיר שמו בפחות מ-10.
 יא. הערכת שווי קרקעות ואחד מהם כהן. המקור - בפרשת הקדשות נאמר 10 פעמים ש'כהן מעריך'. והפעם העשירית נשלם בפרשת קרקעות. ואחד נצרך לגופו שצריך כהן ושאר 9 'כהנים' שבפרשה הרי הם מיעוט אחר מיעוט שבא לרבות 9 ישראלים ו-1 כהן.
 והקשו שנאמר 5 כהנים ו-5 ישראלים כיון שהראשון לגופו, שני מיעוט אחר מיעוט שבא לרבות א"כ השלישי שוב צריך למעט, והרביעי לרבות וכן הלאה. נמצאו 5 מיעוטים ו-5 ריבויים. ונשאר בקושיא.
 יב. כשאדם פודה את עצמו - ומדובר כשאומר 'דמי עלי' שנודד להקדיש דמי שווי ושמן אותו כאילו היה עבד הנמכר בשוק, ונותן דמיו להקדיש וצריך לשומו ב-10 כיון שעבד הוקש לקרקעות.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)